

ZPRAVODAJ 8

Drunče | Annovice

GRATULUJEME KE ZLATÉ SVATBĚ !

Vážení občané obce Drunče,

v posledních letech statistiky manželskému slibu a rodinnému životu moc nepřejí. Více než polovina svazků končí rozvodem, a to není nic, čím bychom se mohli chlubit.

O to více potěší, že v naší obci můžeme oslavit tak významné výročí a poblahopřát manželům Zdeně a Františkovi Šimanovým k 50 letému výročí jejich svatby - tedy ke svatbě ZLATÉ!

Náš zpravodaj podnikl menší šetření v rodině Šimanových a s jejich laskavým svolením může uvést, že ke sňatku došlo v p á t e k 19.2.1966 v

Jindřichově Hradci s tím, že sňatek byl následně požehnán v Nové Včelnici v kostele nanebevzetí Panny Marie. Ještě jednou gratulujeme!

Zvědaví čtenáři si mohou kostel prohlédnout na internetu na stránkách <http://www.vcelnice.cz/kostel.html> nebo přímo v obci Nová Včelnice.

A nyní již k další náplni tohoto zpravodaje. Dne 12.2. se konalo další zasedání zastupitelstva obce s následujícím programem:

1. **Proběhlo setkání starostů** dne 9.2.2016 v Jindřichově Hradci. Kromě jiných záležitostí se probírala i oprava vozovky vedoucí obcí Drunče s tím, že bohužel na tuto akci v roce 2016 nebudou peněžní prostředky a dotace. Akce se proto posouvá na další rok.
2. **Knihovna** - obecní knihovna je pobočkou knihovny Jindřichův Hradec. Jako každý rok dostala obec žádost o poskytnutí dotace ve výši 3.000,- Kč s tím, že knihovna JH obci poskytne v této částce nové knihy do obecní knihovny. Dotace byla zastupitelstvem schválena a dojde tak k významné obnově knihovního fondu. Vyřazené knihy budou prodány do antikvariátu.
3. **Třídění odpadu** - už jsme psali o tom, že se obec umístila v této soutěži na prvním místě. Cena v hodnotě 2,5 tisíce Kč byla předána formou věcného daru, tj. nových odpadních nádob v této hodnotě. Byly zařazeny do majetku obce.
4. **Pouťová zábava** v obci bude konána dne 25.6. Zastupitelstvo nyní zajišťuje hudbu. O pohoštění se postarají jako vždy dobrovolní hasiči obce.
5. **Vitríny** s cenami SDH Drunče byly umístěny v sále kulturního domu, aby byly úspěchy obce, SDH Drunče a případně další důležité předměty pěkně na očích. Obecní zastupitelstvo je nyní na dobré cestě k získání velmi významné písemnosti o založení původní osady Drunče ze státního archivu v Drážďanech. O tom, zda se podařilo dokument získat, budeme informovat v některém z následujících zpravodajů.
6. Zastupitelstvo bude dále jednat o možném pořízení změny **územního plánu** v obci s dotčeným stavebním úřadem v Jindřichově Hradci. Stávající územní plán je platný pouze do roku 2020. Jednalo by se o poměrně komplikovaný i zdoluhavý proces, ale bylo by možné některé pozemky v obci změnit na stavební, a tím třeba do obce přilákat nové obyvatele. Na majetkové vztahy by změna územního plánu neměla žádný vliv a občané obce budou o této proceduře, bude-li vůbec zahájena, plně informováni.
7. **Kominíci přijedou do obce udělat revizi komínů** dne 27.2.2016!

8. **Výroční schůze SDH Drunče** proběhla dobře. Výsledky našich dobrovolných hasičů již byly shrnuty v minulém zpravodaji. SDH se bude nadále účastnit Pelhřimovské ligy v požárním útoku a v tomto roce se pokusí zlepšit své umístění. Za tím účelem hasiči nejenže "cvičí" pokračujícím vyklížením lesa Na stránce, ale začali jednou týdně dojíždět do tělocvičny v Deštné na kruhové tréninky a posilování.

9. **Obchod** - Zastupitelstvo ujišťuje občany, že pan starosta nyní aktivně řeší situaci s obchodem. Vzhledem ke zdravotním komplikacím na straně paní Míkové byl jeho provoz přerušen. Doufejme, že jenom dočasně.

Do obce nicméně začala jezdit **pojízdná prodejna**, a to každý čtvrtek od 13.10 - 13.30. Prodejna je z farmy Liška ze Smyslova u Tábora. Zaměřuje se zejména na masné výrobky, ale lze u ní objednat i pečivo.

Kronika obce

TŘETÍ část kroniky obce.

Období od r. 1848 - 1918

Bouřlivým rokem 1848 a posléze zrušením roboty dne 21. 9. 1848 nastal i v naší vesnici rychlý sled nových událostí.

Tento revoluční rok způsobil i radikální přeměnu v nástupu lidovější správy. Zásadní ustanovení obsahovala březnová ústava z r. 1849 a v ní konkrétní předpisy, další zákony a prováděcí nařízení.

Pozemkové vrchnosti s patrimonálními úřady bývalých dominů a magistráty určitých měst - jako I. Správní instance s berniční a soudní působností byly zrušeny a nahradily je nové úřady, s přímou státní pravomocí v okresech, jež vystřídali dosavadní územní členění.

Tak byla ustanovena Okresní hejtmanství - neboli podkrajské úřady. Tolik z knih „Průvodce po archivních fondech a sbírkách“, kterou vydal Okresní archiv v Jindřichově Hradci r. 1980. (V této knize je popsán i další rozvoj ostatních úřadů a soudů v dnešním okrese Jindřichov Hradec a i další zajímavosti).

Pokud se týká naší obce Drunče, byl zde zřízen též nový orgán, který měl tehdy název „obecní zastupitelstvo“. Toto mělo snad 7 členů a 2 náhradníky. V čele stál „představený“ kterýžto titul byl užíván asi až do r. 1890. Jeho pomocníci a v případě potřeby byli: první radní a druhý radní. Tito se všichni rekrutovali z toho 7mi členného zastupitelstva.

Asi od r. 1890 se hlavní představitelé začali nazývat „starostové“ a tento titul si udrželi až do květnových dnů roku 1945.

Poslední rychtář v Drunči byl Matěj Cimpa z Drunče čp. 2 a končil 2.12.1849. Tímto dnem zahájil svou činnost – první představený v Drunči: František Černíra čp. 1. Svůj úřad vykonával asi do konce r. 1853.

Asi od počátku r. 1854 byla naše obec sloučena s Rosičkou, protože 31.1.1854 je připomínáno: představenstvo Rosička. (Matně si vzpomínám, že za mého mládí si o tom ještě staří lidi vypravovávali, že to trvalo 6 let. Napřed prý bylo to vedení v Rosičce a v něm zasedal jeden občan z Drunče jako zástupce ve funkci prvního radního. Po 3 letech se to vyměnilo. Vedení bylo v Drunči a 1 člen z Rosičky. Kdy to však bylo to nevím, buď to staří neříkali, nebo jsem si to nezapamatoval.

Po tomto období již byla každá obec samostatná. Rosička měla přičleněny samoty, kde se dodnes říká v Hamru – a pak v Hladově nebo také Zajíčkově. Drunč pak měla osadu Annovice.

Ještě připomínka: v r. 1856 byl připomínán jako představený František Čamza, Drunče čp. 1. Toto by potvrzovalo pravdivost vyprávění starých lidí, až na to, že toto období mohlo být pro každou ves jen 2 roky – a dohromady 4 roky sloučení.

Od této doby až do r. 1893 nemáme o lidosprávě v Drunči žádných zpráv. Podle vypravování mého otce Jakuba Skúpy * 21.7.1880 – byl jeho otec – můj děd v této době také představeným obce, ale jak dlouho a kdy, to nevím. Můj otec říkával, že když chodil do školy, tak místo sešitů nosil na psaní svazek čistých pasů (bývalých tzv. „Průvodních listů dobytčích“), které prý u nich doma zbyly od doby kdy byl otec představeným.

Teprve od r. 1893 jsou některé písemnosti bývalého „Obecního úřadu“ Drunče až do r. 1945 v Okresním archivu v Jindřichově Hradci. (Některé mé výpisy také odtud pochází).

Obecní chudí - pastoušky - chudobince

Asi do zrušení roboty bývali obecní pastýři. Potom byli zrušeni a do těchto ubytovacích prostor v těchto tzv. pastouškách bývali od této doby ubytováni obecní chudí, kteří se začali v této době vyskytovat.

Již dříve byla nějaká ustanovení o takovýchto lidech a bývaly též vydávány „Domovské listy“. Po r. 1850 se pak začaly vydávat i „Čeledínské knížky“. Řemeslníci mívali takovéto průkazy již mnohem dříve, tzv. „Vandrbuch“.

Ale teprve zákon ze dne 15.března 1862 čís. 18 říšský zákon – (který měl 50 § nebo také článků). A v něm článek 32-35 pojednával o domovských listech.

Toto byl zákon „O domovském právu“ a obsahoval o něm všechny podrobnosti.

K jeho vydání přispělo také to, že okolo r. 1860 se velice rozmohlo pití kořalky a to do takové míry, že často i velcí sedláci propili v krátké době své statky a přišli, jak se tehdy říkalo „na buben“. Potom když jim byla živnost v dražbě prodána, neměla rodina často kam jít, a pak se dostala do rodné obce jak se

tehdy říkávalo do pastoušky. A proti tomu se vedoucí představitelé obce bránili, protože to pro obec přinášelo i další povinnosti jako např. Stravu, ošacení, podporu v nemoci, vypravení pohřbu, atd., vše na obecní útraty. A tak začali přijímat jen opravdové příslušníky obce. A právě tento jmenovaný zákon všechno okolo toho objasňoval.

V začátku vydávání domovských listů a uznávání domovského práva byla vzata v úvahu prokázaná doba nepřetržitého bydlení - ale teď už nevím, bylo to 30 let, nebo jen snad 20 let. Manželka získala domovskou příslušnost provdáním - myslím tím, že pozbyla bývalou domovskou příslušnost svou - a nabyla domovskou příslušnost manželovou. Narozené děti získaly domovskou příslušnost otcovu.

Každý obyvatel (muž) mohl dostat novou příslušnost v jiné obci, pakliže se dobře choval, nebyl trestán, a od plnoletosti, tj. od 23 roku bydlel v nové obci nebo městě nepřetržitě 20 - později 10 let.

Někdy se však stávalo, že takovýto nabyvatel tohoto nového domovského práva o toto nepožádal. A tu jeho stará domovská obec ho sama přišť domovské obci „předala“. Tomu se říkalo „vyhoštění“ - „vyhošť“. Stalo se to tím, že již nejméně od r. 1893 měla každá obec knihu, ve které měla zapsány všechny své obyvatelé s jejich osobními daty a stavem. A vše si pečlivě hlídala.

Přesto však často okolo toho vznikaly třenice. Proto se také tehdejší říšské vlády snažily dalšími zákony vše okolo zpřesňovat.

A tak již 3. prosince r. 1863 byl vydán k zákonu z r. 1862 doplněk - zákon čís. 105 říšský zákon § 6 odst. 2.

5. prosince 1896 byla vydána novelizace tohoto zákona čís. 222 říšského zákona.

Další doplněk byl snad v r. 1908.

I za 1. republiky se o takovéto chudé občany "starali" neboť byl také vydán zákon čís. 125 sbírky zákonů a nařízení ze dne 14. července 1927.

V novelizaci zákona ze dne 5.12.1896 bylo mimo jiné tož zdůrazněno: aby v té obci kde dosud nebyl "obecní chudobinec" - byl tento urychleně zřízen - buď postavením nového, nebo zakoupen nějaké dříve postavené budovy a jejím upravením na toto.

V Drunči bylo k tomuto účelu používáno polovina čp. 8, bývalé to bydlíště obecního pastýře - neboť: podle kupní smlouvy ze dne 19. srpna 1862 byla polovina této chalupy čp. 8 prodána do osobního vlastnictví obecnímu kováři Františku Hroudovi. Druhá polovina této chalupy zůstala ve vlastnictví obce Drunče, a v této druhé půlce pak byli umísťováni obecní chudí, a obecní příslušníci, kteří dočasně nemohli sehnati žádný jiný byt.

Tento stav trval až do r. 1903, kdy 11.května vypukl právě v tomto čp. 8 požár při němž vyhořelo přes půl vesnice. Po tomto požáru byla pro obecní chudobinec postavena chalupa samostatná, která dostala čp. 21. Bylo to v letech 1904 - 1905. Tento pak sloužil svému účelu až do r. 1948. Ale již asi do r. 1930 zde už nebydlel žádný stálý obyvatel, přenocoval zde jen nějaký příležitostný cestující.

Od r. 1948 ztratil ten to chudobinec už svůj význam a tak jej asi okolo r. 1956 koupil "za levný peníz" od obce - vedlejší soused Karel Kubů z čp. 8 a spojil jej se svou chalupou. Tím také čp. 21 zaniklo.

Komunikace

V tomto období r. 1848 - 1918 dosud žádná silnice přes zdejší obec postavena nebyla. Spravovaly se nanejvýše veřejné cesty. Také žádná veřejná budova mimo zmíněný chudobinec postavena nebyla.

Finance

Zřízením samosprávy obcí po r. 1848, přešly také nové obecní zastupitelstva - později obecní úřady na samofinancování. To znamená, že ve svém ročním obecním rozpočtu musely kryti veškeré náklady svými obecními příjmy.

Proto bylo snahou a zároveň i povinností každého obecního představeného - starosty, aby měl svůj roční rozpočet vyrovnaný. Podle toho byl také jak od svých nadřízených, tak od svých spoluobčanů hodnocen. A protože nebyly téměř žádné obecní příjmy, proto také se tak úzkostlivě šetřilo, a také se podle toho za všechna léta moc neudělalo.

Škoda, že jsem neopsal aspoň jednu roční uzávěrku. Opsal jsem však některé odměny obecním functionářům a zřízcům. Tehdy roční služné (plat) bylo:

v r. 1891 - představený 30 zlatých - obecní serbus 7,50 zlatých - obecný hajný - 14 zlatých

v r. 1901 - starosta 80 korun - písař 40 korun - zvoník 30 korun

v r. 1908 - starosta 80 korun - písař 40 korun - zvoník 18 korun

v r. 1912 - starosta 70 korun - písař 70 korun

v r. 1916 - starosta 60 korun - písař 100 korun

v r. 1918 - starosta 80 korun - písař 200 korun

v r. 1920 - starosta 400 Kč - písař -- asi starosta a písař v jedné osobě, protože...

v r. 1921 - starosta 200 Kč - písař 200 Kč

V případě, že v obecním rozpočtu a i v konečné uzávěrce se objevil schodek mohla obec požádat o povolení k vypsání obecních přirážek na krytí tohoto schodku. Tyto byly povolovány do výše 200 %. Byly též povolovány školské přirážky na krytí školních nákladů. V Drunči byly první obecní přirážky v r. 1916 a „vynesly“ 440 Korun rakouských.

Tyto obecní přírážky byla věc velice nepopulární a ještě já si z mého mládí pamatuji, že staří lidé o některé vesnici, kde neměli žádné „obecní přírážky“ říkali: „Jo, tam hospodařejí dobře, nemají tam žádné obecní přírážky“. Myslím, že to říkali o Březině.

Těžko tenkrát obce získávaly peníze. Každá obec sice vlastnila nějaké pozemky z jejichž propachtování a každoročním vybíráním pachtovného něco do obecní pokladny přibýlo, ale čím měla obec pozemků méně, tím také méně peněz získala.

Obec Drunče měla dříve také dost obecních pozemků. Ještě v r. 1850 měla: role 1,0825 ha - louky 5,6110 ha - pastviny 8,6931 ha - lesy 49,1015 ha - zastavěná plocha 0,0054 ha, celkem 64,4934 ha.

Ale pak se stala událost po které se mnoho obecních pozemků obec musela prodat. Podle lidového vyprávění: „Kdysi bylo obci nařízeno, ještě za Rakousko-Uherska, aby obec půjčila státu nějaké peníze - na válečnou půjčku. Protože obec žádné peníze neměla, musela na sehnání těchto peněz prodat všechny obecní lesy.“ Tolik vyprávění. Kdy byly tyto lesy prodávány, a kdy byla tato státní půjčka upsána se už neuvádělo. Myslelo se, alespoň u nás mladších, že to bylo po prohrané Prusko - rakouské válce r. 1866 a Rakousko bylo odsouzeno k velké válečné náhradě. - A jaký byla skutečnost?

Prodej těchto obecních lesů byl proveden již 31.1.1859 a s každým kupujícím byla uzavřena jednotlivě, prodejní smlouva tohoto znění: „Na základě smlouvy tržové s zastupitelstvem obce Drunče dne 31.ledna 1859 uzavřen a nařízením c.k. místodržitelství od 3.února 1855 V.E. 5043 úředně stvrzení - vkládá se právo vlastníci na od obce Drunč zakoupený díl lesa..... (Bylo zde uvedeno: Číslo topografické - výměra v jistech a sáhách - název lesa - komu - a za kolik. Bylo tehdy prodáno celkem 52,6222 ha za 4.081 zlatých, 50 krejcarů. Obci pak už zbylo jen pozemků: 11,8712 ha.

V Okresním archivu v Jindřichově Hradci jsou pak našel zápis, ve kterém byla zaznamenána „Národní půjčka“ z 1.4.1870 ve výši 4.000 zlatých.

Pamatuji si také, že ještě asi tak v r. 1933 říkal můj otec že obec dostává z této „válečné“ půjčky úroky.

Ještě stručně důležité události v tomto období: 1848 - 1918

Dalo by se o tomto období napsat ještě hodně. Ale to už by pak byla celá kronika. A tak jen ve stručnosti:

Jak už bylo podotknuto, rozšířilo se po r. 1850 pití kořalky a pak k prodeji usedlosti. V tomto období pak i z tohoto důvodu nastávalo vystěhovatelství do Ameriky, které probíhalo asi ve těch vlnách: okolo r. 1860 - okolo r. 1880 - a těsně po r. 1900.

V Drunči, přestože se pití také velmi rozmohlo a též i několik usedlostí přišlo buď úplně na mizinu, anebo museli odprodat část pozemků, odjel po r. 1900 jen jeden občan, a to ještě z jiného důvodu. Jinak neodjel nikdo. Za to v některých okolních obcích odjelo hodně lidí, nejvíce z Březiny a z Mnichu.

Nesmím však zapomenout ještě na jednu akci, a to bylo postavení nové obecní školy v Mnichu v r. 1884. Na tuto akci asi musela též naše obec asi finančně přispět, protože byla přiškolená obec.

Další místní událostí byly v rozmezí 8 let 3 velké ohně v Drunči. O prvním jsem se již zmínil. Druhý byl 15. Června 1908 a vyhořela snad 3 čp. Třetí pak byl 23.11.1911 a to vyhořelo čp. 6 - to samé co vyhořelo nedávno.

Konečně poslední velkou, ale i nejohroznější událostí byla I. světová válka. Nebudu zase popisovat tyto hrozné válečné události, o tom toho bylo napsáno už dost a od povolanějších.

Jen bych chtěl připomenout, že z Drunče padlo 5 vojáků a 1 usedlý ve Vídni.

pokračování příště ...
